

stopanje ne dokonča. Ako se zavlačuje brez razloga, lahko napravite nadzorstveno pritožbo na predsedništvo nadrejenega okrožnega sodišča.

**Ugodno posojilo — hipoteka.** A. P. G. Ako vam domači denarni zavod ne more dati posojila v zadostni višini, se obrnite — lahko tudi pisмено — na Spodnještajersko ljudsko posojilnico v Mariboru, Gosposka ulica, ki vam bo sporočila pogoje. Vsekakor bo zahtevala zemljiškoknjižno zavarovanje, katero boste mogli nuditi zaenkrat le na svojem starem posestvu. Izdražbano posestvo bo na vas prepisano šele, ko bodo izpolnjeni vsi dražbeni pogoji. Morda se nahaja na novem posestvu kaka hipoteka; zadevni dolg bi eventualno vi prevzeli, ako vknjiženi upnik s tem soglašja.

**Poroka pred pet in pol leta — hranilec ali skrajšan rok?** K. K. Ako bi nam bili navedli krstno ime svojega moža in rojstni kraj, bi bili lahko poizvedeli pri vojaški oblasti, kaj se bo dalo doseči. Vsekakor ni točno, da bi morali biti najmanj šest let poročeni. Napravite takoj prošnjo na poveljstvo mariborskega vojaškega okrožja, naj se vašemu možu prizna lastnost hranilca ali pa vsaj pravica do skrajšanega roka. Ker ne plačujeta več nego 120 din neposrednih davkov in morata skrbeti za dva nedoletna otroka, mu pritiče svojstvo hranilca, ako je že pet let oddeljen od domače zadruge, odnosno rodbine. Slednje bi trebalo dokazati s sodno listino ali notarskim pismom, ako pa tega ne posedujete, priložite izročilno ali eventualno drugo pogodbo ter potrdilo od strani občine. V ostalem morate priložiti rodbinsko polo (lahko nekolkovano), potrdilo o višini predpisanih davkov ter občinsko potrdilo, da je vaš mož res hranilec rodbine. Prošnjo je kolkovati z 10 din kolkom ter priložiti 20 din kolek za rešitev.

**Posojilnica terja ves dolg, čeprav so obresti plačane.** Z. M. Prečitajte natančno besedilo zadolžniške. Obličaje vsebujejo zadolžnice, izdane od denarnih zavodov, določbo, da sme posojilodajalka vsak čas zahtevati vrnitev celotne glavnice, čeprav morda istočasno piše, da posodi denar za 10 ali 20 let. — Ako ni bilo posebej dogovorjeno, kdaj je treba posojilo vrniti, sme posojilodajalka zahtevati povračilo po lastni volji. — Niste dolžni dopustiti, da bi načelnik posojilnice znesek, ki ga hočete plačati iz naslova obresti, vpisal kot odplačilo na glavnici. — Iz edinega razloga, ker ste mali vaški obrtnik, vam ne pritiče nikakoli zaščita, odnosno olajšave pri vračilu posojila in plačilu obresti. Ako imate v mislih kmetško zaščito, morate biti kmet v smislu uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov; obdavčeni dohodki iz obrti ne smejo presegati obdavčenih dohodkov iz kmetijstva.

**Davčna uprava terja že četrti obrok kmetijskega dolga.** J. S. Stališče davčne uprave je žal pravilno. V vašem primeru, ko gre za dolgove pri denarnih zavodih, prevzete od PAB, morate plačati vse doslej zapadle obroke (počenši s 1. novembrom 1936) in ne šele od dneva, ko ste dobili obračun od PAB, naprej zapadle. Vaše mnenje velja le glede plačila terjatev zasebnih upnikov, ki niso do 2. marca 1939 pokrenili postopka v svrhu zamenske starih dolžniških listin z novimi. V kolikor ste v plačilnih težkočah radi slabih letin, prihajajo slednje v poštev le, ako so vas zadele elementarne nezgode, zaradi katerih ste bili oproščeni plačila davkov, in sicer le v tej smeri, da, ako niste plačali kaknega dosepelega obroka, radi tega upnica ne pridobi pravice, takoj zahtevati plačilo celotnega ostanka znižanega dolga.

**Naknadno izterjavanje obresti od brezobrestnega posojila.** D. A. Preglejte natančno posojilno pogodbo, odnosno dolžno pismo. Ako stoji v njem, da je posojilo brezobrestno, tedaj posojilodajalec (Savez agrarnih zadrug) ni upravičen, da terja sedaj kake obresti. Ako ni bila dogovorjena brezobrestnost, ste po zakonu dolžni plačevati od onega dne naprej, ko bi morali po dogovoru posojilo vrniti, pet odstotne obresti od dotičnega zneska, odnosno obroka. Terjatev na obrestih zastara v treh letih po njenem nastanku, prekine se pa zastaranje, ako je poterjani posojiljemalec morda plačilo obresti obljubil. Od dne obljube naprej teče nov triletni zastaralni rok.

**Veljavnost določitev meje pred desetimi leti po prejšnjem lastniku.** I. I. Prejšnji gospodar je bil ob času, ko je bil lastnik posestva, upravičen s sosedom postaviti mejnike brez sodelovanja geometra ter brez prič. Ta meja je za vas merodajna, zlasti, ker se ob sklepu kupoprodajne pogodbe ni nič govorilo o tem, kako, odnosno kje stoji mejniki. Mapa meja ni važna in je napram sosedu proti njegovi volji ne morete z uspehom uveljaviti. Čeprav bi vam bil prejšnji lastnik prodal posestvo izrecno po mapnih mejah, bi se sosedu ne trebalo umakniti, ker je določitev meje pred desetimi leti postala takoj

učinkovita in je še vedno obvezna za obe strani; odgovarjal bi vam le prejšnji lastnik odškodninsko.

**Odvzem lovskih pušk — vrnitev lastnih lovišč.** F. P. S. Odvzema lovskih pušk ne smete smatrati za šikaniranje. Čeprav je namreč upravna oblast na pravilno prijavo orožja izdala orožni list, ga sme zopet odvzeti, ker po svojem prostem preudarku dovoljuje posest in nošnjo orožja. Za odvzem je pa najbrž morala imeti svoje razloge. Vsekakor je možna ponovna prošnja za izdajo orožnega lista, odnosno vrnitev puške ter dovolitev njene posesti ter nošnje. — Lovski zakon iz leta 1931., ki je določal, da ima pravico do lova na svojem lastnem posestvu le oni, čigar posestvo meri najmanj 120 ha, je bil leta 1938. spremenjen v tem smislu, da dotičnik, ki je pred stopanjem v veljavo zakona o lovu iz leta 1931. posedoval posestvo v izmeri najmanj 115 ha ter pravico do lova na tem svojem posestvu, to pravico obdrži, odnosno zopet dobi nazaj. V primeru, če je tako lastno lovišče že bilo priključeno občinskemu lovišču in na javni licitaciji dano pod zakup, se lahko vodi po predpisih § 6. zakona o lovu po izteku obstoječe zakupne pogodbe. Do izteka obstoječe zakupne pogodbe pa imajo lastniki teh lovišč le pravico do izplačila sorazmernega dela letne zakupnine. (Samovoljno ne morete lovišča lovskemu zakupniku odvzeti pred iztekom zakupne pogodbe!) Če je odstran posameznih vrst divjadi v občinskem lovišču po licitacijskih pogojih omejen, se mora omejiti odstran tudi v dotičnem lastnem lovišču. — Zakon je za vse občine dravske banovine enak. Proti kršitvi zakona imate pravico pritožbe na okrajno načelstvo.

### Zdravniška posvetovalnica

**G. Fr. S., Nova cerkev.** Vašega vprašanja nismo dobili, zato je vaša jeza nepotrebna. Vašo dopisnico izročim uredništvu.

**Ga. E. S., St. Danijel.** Bila ste operirana na želodcu. Sedaj ste slaba, nemirna in često gladna. Moti se vam po glavi in popada vas omedlevica. — Moral bi vedeti, kakšna operacija na želodcu se je izvršila. Po vašem dolgem opisovanju sodeč, trpite na slabokrvnosti. Skusite čaj iz rmanovih listov, ki jih že sedaj dosti najdete na travnikih. Vsako jutro pijte eno skodelico. Seveda je mnogo krivo tudi vaše stanje — ampak po toči zvoniti je prepozno. Ko bo vse srečno za vami, pa se oglasite pri zdravniku, da vas natančno pregleda in določi lek.

**Ga. M. R., Melanjski vrh.** Svetujem vam, da se zaupate ženskemu zdravniku specialistu, ki vam bo kot strokovnjak najprej pomagal.

**G. I. P., Skorno.** V zadnji številki »Slov. gospodarja« sem že odgovoril drugemu vprašalcu na vaše vprašanje. Preberite! Vi pa revmatizma nimate, temveč imate neko novotvorbo (bulo) pod kolonom, ki tlači na živec. Zato bolečine in mravije v stopalu. Treba, da odidete k zdravniku, ki vas bo poslal v bolnišnico na operacijo. Potem boste zdrav. Tu koprive in žavbe ne pomagajo.

**G. A. L., Sv. Benedikt.** Bili ste že večkrat v bolnišnici in pri zdravnikih, ki so tudi na röntgenu ugotovili, da ste notranje zdrav. Le živi vas mučijo. — Vi tudi malo preveč mislite na svojo bolezen! Mislite, da drugi ne trpe podobnih bolečin, pa si dajo dopovedati. V bolnišnici so vam dobro povedali, da ste notranje zdrav. Kaj torej vedno mislite na srce, pljuča, želodec itd.? Če je to tako zdravo, kakor pri vas, je vredno več, kakor vse premoženje. — Živce pa zdravite z mrzlimi kopelmi. Umijte se zjutraj in zvečer z mrzlo vodo po vsem telesu. Pustite tobak in alkohol, če ju uživata. Pijte večkrat na dan (dva do trikrat) baldrijanov čaj ali pa baldrijanove kapljice, kar dobita za majhen denar v lekarni. Hodite zgodaj spat in spite, oziroma ležite dolgo. Mogoče vam bo to stanje zboljšalo. Potem pa pokličite na pomoč še tudi malo trdne volje.

## V kaj zaupajo angleški mornarji

Znano je, da so mornarji zelo vdani praznovanju. Kadar koli sliši angleška mornarica, da je bilo napadeno angleško vojno pristanišče Portsmouth od nemških bombnikov, se vneta zanima za povzročeno škodo. Omenjeno pristanišče hrani namreč narodno svetišče Anglije.

Je to stara lesena bojna ladja »Victory«, s katero je pričel angleški admiral Nelson pomorsko bitko pri Trafalgarju leta 1805. z besedami: »Anglija pričakuje, da bo storil vsak svojo dolžnost.« Proti koncu zmagovite bitke, v kateri so Angleži porazili združeno francosko in špansko brodogojstvo, je padel Nelson, za-

det od krogle. Njegova kri je napojila krov zgoraj omenjene ladje. Preden je izdihnil ta največji angleški admiral, je izrekel besede: »Hvala Bogu, jaz sem storil svojo dolžnost. Zmaga pri Trafalgarju je zasigurala Veliki Britaniji nadoblast nad vsemi morji.«

Stara barka »Victory« je še danes zasidrana v Portsmouthu in z njenih jamborov vihra angleška zastava. Angleški poromščaki trdno verujejo, da je glede angleške nadvlade na morju na onem svetu povprašani Nelsonov duh odgovoril: »Anglija bo gospodar na morju, dokler bo plapolala zastava z jamborov ladje Victory.«

## Sovjetska armada prenovljena?

Letošnjo spomlad, nekaj tednov za tem, ko je bil postavljen maršal Vorošilov za predsednika novoustanovljenega obrambnega sveta, so bile izvedene v »rdeči in kmečki armadi«, kakor imenujejo uradno sovjetsko vojsko, velike spremembe, katere so bile pred nedavnim zaključene.

Po temeljiti prenovitvi ni več opaziti, da bi stopal rdeči vojak brez pozdrava mimo predstojnika, kakor so to prakticirali v 20 letni povojni dobi. Sovjetski vojak se ne sme na podlagi revolucionarnega prava pritožiti na najvišje mesto, ampak se mora držati tozadnje postopnega reda od prve do vrhovne oblasti. Predvsem so utrdili v prenovljeni sovjetski armadi položaj častnika komandirja, kar je vidno tudi na zunaj z vpeljavo novih blestečih uniform za višje častnike. Tudi naslov »general« je zopet vpeljan. Marše je od daleč spoznati na zlati zvezdi krog vratu, v katero je vdolan briljantni okrask.

Bistvena sprememba v sovjetski armadi pa je odstranitev političnih komisarjev, ki so bili dodeljeni vsaki pomembnejši vojaški ednici. Sovjetska vojska se je rodila iz državljanske vojne in so jo tvorili nezadovoljniji ter ljudje iz vseh mogočih levčarskih struj,

po večini pa brez vsake prave politične naobrazenosti. Vladujoča, skraja pa le neznatna komunistična stranka, je bila tako rekoč prisiljena, da je vzgojila čete za svoje vzore. Radi tega je bil dodeljen vsaki večji skupini nekaj politični pridigar ali misijonar, katerega so imenovali političnega komisarja. Ta komisar je bila odločilna in zadnja inštanca, kateri se je moral celo v čisto vojaških zadevah podvreči poveljnik. Svoje veliko moč pa so politični komisarji pogostokrat plačali presneto drago. V armadnem povelju iz prve revolucionarne dobe je točka, ki pravi: »Ako se kaka četa prostovoljno umakne, zapade komisar dotičnega oddelka smrti.«

Od prvih časov revolucije pa do danes je dorastel v Rusiji nov rod, ki bi naj bil politično tolikanj zanesljiv, da je Vorošilov odpravil politične komisarje.

Očividci trdijo, da se ne razlikuje sovjetska armada po uvedbi strogega reda in vsestranske prenovitve od drugih vojsk v Evropi.

Ti hotel si, da rod naš ne premine,  
in šli smo skozi solz, krvi ožine,  
graščinski bič in turških konj navale.

V. Belličič.